

مطالعه اثر سیتوتوکسیک عصاره متانولی از تانتاکل‌های شقایق موکتی (*Stichodactyla haddoni*) از خلیج فارس بر روی رده سلول‌های سرطان کولون و مغز انسان در شرایط آزمایشگاهی

• زیبا مقدسی*: گروه زیست‌شناسی دریا، دانشکده علوم و فنون دریایی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی تهران، ایران

تاریخ دریافت: آبان ۱۳۹۵ تاریخ پذیرش: بهمن ۱۳۹۵

چکیده

شقایق موکتی *Stichodactyla haddoni* یک جانور ثابت و ساکن اقیانوس است. زهر شقایق‌های دریایی می‌تواند دارای یک منبع قوی از ترکیبات فعال دارویی باشند. هدف از این مطالعه بررسی اثر کشندگی سم خام جدا شده از شقایق دریایی *S. haddoni* از خلیج فارس بر روی میزان مرگ و میر رده‌های سلولی سرطانی مغز و کولون با استفاده از نمک تترازولیوم در شرایط آزمایشگاهی بود. نمونه‌های شقایق دریایی از جزیره لارک خلیج فارس از جنوب ایران صید شدند. عصاره‌گیری متانولی از تانتاکل‌ها انجام شد. سلول‌های سرطانی با غلظت‌های مختلف زهر خام به‌دست آمده از ۱۰۰-۰/۷۸ میکروگرم به‌صورت رقیق‌سازی در طی زمان ۲۴ ساعت در معرض قرار گرفتند. نتایج آنالیز آماری نشان داد فعالیت ضد سرطانی عصاره روی رده‌های سلولی سرطانی تقریباً در همه دوزها فعالیتی مشابه به‌همدیگر داشتند ($P < 0.001$). زهر خام، مرگ و میر بیش‌تری روی سلول‌های سرطانی مغز نسبت به سلول‌های کولون ایجاد کرد. نتیجه IC_{50} غلظت‌های مختلف زهر خام بر روی رده‌های سلولی مغز و کولون به‌ترتیب (۶/۵۸، ۳۱/۵۴ میکروگرم) به‌دست آمد. پس زهر خام *S. haddoni* می‌تواند به‌عنوان یک عامل شیمیایی و جلوگیری‌کننده قوی رشد برای رده‌های سلولی به‌خصوص سرطان مغز مطرح باشد.

کلمات کلیدی: *Stichodactyla haddoni*، اثر سیتوتوکسیک، سم خام، حیوانات زهری دریایی

مقدمه

۱۰ تا ۳۰۰ برابر افزایش می‌دهد (Soletti و همکاران، ۲۰۰۸). برای مطالعه حاضر از میان حیوانات زهری خلیج فارس شقایق دریایی *Stichodactyla haddoni* از خانواده Stichodactylidae برای جستجوی خواص ضدسرطانی بر روی دو رده سلولی سرطان انسان شامل مغز (U87 میکروگرم) و کولون (SW948) انتخاب شد که می‌تواند یک منبع قوی از ترکیبات دارویی فعال باشد. بنابراین مطالعه بیش‌تر در باره این ترکیبات از آن جهت ضرورت پیدا می‌کنند که می‌توان برای طراحی داروهای ضدسرطان جدید از آن‌ها استفاده کرد.

مواد و روش‌ها

تهیه نمونه: نمونه‌های شقایق دریایی از آب‌های خلیج فارس از عمق ۲۰ متری جزیره لارک در خلیج فارس از جنوب ایران صید شد. نمونه در دمای ۲۰- نگه‌داری شد و به آزمایشگاه ونوم در انیستیتو پاستور ایران انتقال داده شد.

شکل ۱: A: *Stichodactyla haddoni* جمع‌آوری شده از جزیره لارک در خلیج فارس، B: تانتاکل‌ها

آماده‌سازی نمونه و عصاره‌گیری: در ابتدا نمونه منجمد شده در دمای اتاق ذوب شد و ماده مخاطی ترشح شده بر روی سطح دهانی آن پاک گردید. تانتاکل‌ها توسط یک اسکالپل استریل به قطعات کوچک خورده شدند و برای عصاره‌گیری آماده گردیدند. به عصاره‌گیری ۳۴ میلی‌لیتر از محلول متانولی ۵٪ به ۶/۱۶ گرم از تانتاکل‌های جدا شده اضافه شده و با یک هم‌زن مخلوط شدند. مخلوط به دست آمده در دمای ۴ درجه برای ۲۴ ساعت انکوبه شد. مخلوط در دور ۱۲۰۰۰ برای ۱۰ دقیقه سانتریفیوژ (Sigma 1-14, Germany) گردید. سوپرناتانت در دستگاه فریزدرایر (Alpha 1-2 LD plus, Martin Christ Gefriertrocknungsanlagen Co., Germany) در انجماد خشک شد.

سموم تولید شده توسط موجودات آبی می‌توانند حاوی منابع قوی از مواد فعال باشند که می‌توان از آن‌ها برای کاربردهای درمانی و پیشرفت داروهای جدید با منشاء طبیعی استفاده کرد. نتایج مطالعه آن‌ها در این چارچوب در سه یا چهار دهه گذشته نشان دادند که هنوز مکانیسم‌های عملکردی آن‌ها ناشناخته باقی‌مانده و تحت بررسی می‌باشد (Morabito و همکاران، ۲۰۱۲). در طی دهه‌های گذشته مکانیسم‌های آسیب سلولی زهر مرجانیان مورد ارزیابی قرار گرفته و برای بررسی بیش‌تر این ترکیبات پارامترهای اساسی مانند بقاء سلولی، عملکرد متابولیسم و مکانیسم‌های عملکردی آن‌ها مورد آزمایش قرار گرفتند (Pane و Mariottini، ۲۰۱۴). نتایج مطالعات سیتوتوکسیسیته زهر مرجانیان در طی دهه‌ها قرن فعالیت قوی و مهارکنندگی و در نهایت مرگ سلولی را در برابر سلول‌های سرطانی تأیید می‌کنند که انسان را برای استفاده از غلظت‌های مناسب زهر برای تولید و پیشرفت داروهای شیمی درمانی (کاهش دادن دوز مصرفی و عوارض جانبی آن‌ها) در درمان سرطان‌ها هدایت می‌کند (Soletti و همکاران، ۲۰۰۸). یک‌سری از داروهای ضدسرطانی مثل Cytarabine, Yondelis, Adcetris و Vidarabine مثال‌های قابل توجه و موفق از داروهای مشتق شده از جانوران مهره‌دار و بی‌مهره دریایی هستند که به‌طور رایج در بازار خریداری می‌شوند.

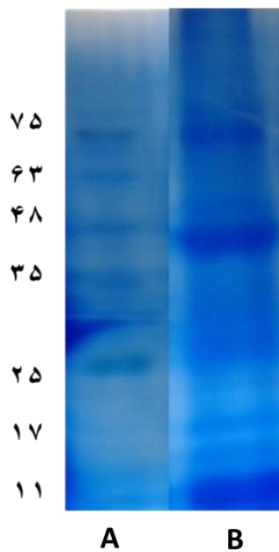
شقایق‌های دریایی متعلق به شاخه مرجانیان و رده آنتوزوا است. این جانوران ترکیبات پیچیده‌ای از سم‌های پروتئینی برای دفاع و گرفتن شکار تولید می‌کنند که این سم‌ها نتیجه تولیدات ترشحاتی ساخته شده در دستگاه گلزی سلول‌های تخصص یافته کپسولی به نام نماتوسیست‌ها می‌باشند. نماتوسیست‌ها دارای یک رشته مارپیچ، پیچیده و محکم هستند که توسط محرک‌های شیمیایی و فیزیکی به‌درون شکار یا افراد مهاجم تزریق می‌شود (Ramezanzpour و همکاران، ۲۰۱۲). شقایق‌های دریایی می‌توانند سموم سیتوتوکسیک مختلفی تولید کنند. مطالعات زیادی نشان داده‌اند که این پروتئین‌ها دارای فعالیت قوی سیتوتوکسیک در برابر سلول‌های سرطانی انسان هستند. اخیراً Ramezanzpour و همکاران (۲۰۱۲) اثرات ضدسرطانی زهر شقایق‌های دریایی *H. magnifica*, *E. quadricolor*, *C. adhaesivum*، *H. crispa* و *H. malu* در برابر سه ردیف‌های سلولی سرطانی را گزارش کردند. Monroy-Estrada و همکاران (۲۰۱۳) اثرات سینیرژیک فراکشن‌های جدا شده از شقایق دریایی *Bunodeopsis globulifera* روی سلول‌های سرطانی آدنوکارسینوما شش انسان را ثابت کردند. Soletti و همکاران (۲۰۰۸) نشان دادند که سیتولایزین‌های مشتق شده از شقایق‌های دریایی سمیت القا شده توسط دوزهای پایین داروهای شیمیوتراپی را

انکوبه شد و پس از برداشتن محلول رویی ۱۰۰ میکرولیتر الکل ایزوپروپانل اضافه گردید. پلیت‌ها در دمای اتاق به مدت ۱۰ دقیقه در تاریکی شیکر شدند. جذب آن‌ها در طول موج ۵۷۰ نانومتر در دستگاه الیزا ریدر خوانده شد. درصد مرگ و میر با فرمول زیر محاسبه گردید:

$$\text{درصد مرگ} = \left[1 - \left(\frac{\text{میانگین OD تست}}{\text{میانگین OD کنترل}} \right) \times 100 \right]$$

نتایج

سنجش پروتئین: میزان جذب نوری مربوط به زهر با نمودار استاندارد مقایسه گردید و تعیین مقدار شد. غلظت زهر استخراج شده با استفاده از کیت BCA، ۸ میکروگرم در میکرولیتر به دست آمد. **SDS-PAGE:** نتیجه SDS-PAGE ۵ باند جداگانه واضح نشان داد و وزن مولکولی پروتئین مشاهده شده به طور تقریبی از ۱۱ تا ۷۵ کیلو دالتون مشاهده گردید (شکل ۲).

شکل ۲. پروفایل پروتئینی عصاره متانولی زهر *S. haddoni*
A: وزن مولکولی مارکر. B: عصاره متانولی از تانتاکل‌های *S. haddoni*.

ارزیابی فعالیت ضدسرطانی عصاره خام در برابر سلول‌های

سرطانی: آنالیز واریانس برای فعالیت ضدسرطانی زهر خام روی ردیف سلولی‌های سرطان مغز (BrC) و کولون (CC) نشان داد که تقریباً در همه دوزها فعالیتی مشابه به همدیگر داشتند ($P < 0.01$). مقایسه فعالیت‌های ضدسرطانی زهر خام بین ردیف سلولی‌های BrC و CC با آزمون دو طرفه t-test ($P < 0.02$) اختلاف معنی‌داری را نشان داد. زهر خام، مرگ و میر بیش‌تری روی سلول‌های سرطانی BrC نسبت

پودر به دست آمده با آب مقطر تزریقی استریل حل گردید. استوک محلول در دمای ۷۰- نگهداری شد.

سنجش پروتئین: غلظت پروتئین سم خام به دست آمده توسط روش بیسینکونینیک اسید (BCA) مطابق با دستورالعمل کیت خریداری شده (iNtRON Biotechnology Co. South Korea) اندازه‌گیری شد. این روش بر تبدیل CU^{+2} به CU^{+} در شرایط بازی استوار می‌باشد. این واکنش منجر به ایجاد رنگ بنفش تیره با حداکثر جذب در طول موج ۵۶۲ نانومتر می‌گردد (Smith, ۱۹۸۵).

SDS-PAGE: برای تعیین پروفایل پروتئینی زهر خام از روش سدیم‌دو سدیل آکریل آمید ژل الکتروفورزیس (SDS-PAGE) مطابق با روش استاندارد Laemmli (۱۹۷۰) استفاده شد. زهر خام به داخل ژل پلی آکریل آمید ۱۲٪ تزریق و با رنگ کوماسی بریلینت بلو رنگ‌آمیزی شد. برای تعیین وزن مولکولی از یک پروتئین مارکر (۸-۲۵۰ کیلو دالتون) استفاده شد.

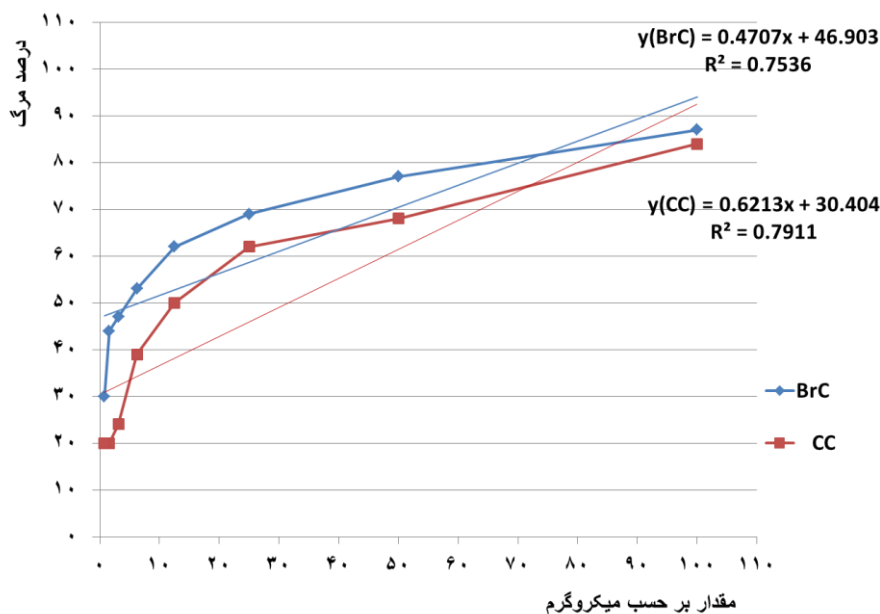
کشت سلول: رده‌های سلولی سرطان کولون (SW۹۴۸) و مغز (U۸۷ میکروگرم) از انیستیتو پاستور ایران تهیه گردید. رده‌های سلولی در محیط کشت کامل (Gibco Company, RPMI 1640, USA) با ۱۰٪ FBS (Gibco Company, USA) و ۱٪ پنی‌سیلین / استرپتومایسین در فلاسک‌های کشت سلول پاساژ داده شدند. فلاسک‌های پاساژ داده شده در انکوباتور با دمای ۳۷ درجه و ۵٪ CO_2 و ۸۰٪ رطوبت انکوبه شدند.

روش سیتوتوکسیسیته: در این آزمون مبنای سنجش براساس معرض گذاری عصاره با غلظت‌های مختلف در مجاورت رده سلولی و سنجش تعداد سلول‌های مرده می‌باشد. بدین منظور از روش MTT و ایجاد کریستال‌های بنفش رنگ نامحلول فورمازان استفاده شد (Mosmann, ۱۹۸۳).

به همین دلیل در مرحله نخست برای سنجش درصد سلول‌های زنده برای کنترل تعداد سلول‌های انتقال یافته شده به پلیت‌ها از روش تریپان بلو استفاده گردید. سلول‌ها به تعداد $10^4 \times$ در چاهک پلیت‌های ۹۶ خانه‌ای در ۱۰ میکرولیتر محیط کشت کامل منتقل شدند. بعد از ۲۴ ساعت انکوباسیون (دمای ۳۷ درجه و ۵٪ CO_2) ۱۰۰ میکرولیتر محیط کشت کامل تازه در هر چاهک ریخته شد. سلول‌ها با غلظت‌های مختلف زهر خام از ۱۰۰-۰/۷۸ میکروگرم به صورت رقیق‌سازی در ۱۰۰ میکرولیتر محیط کشت در طی زمان ۲۴ ساعت معرض قرار گرفتند. غلظت صفر به عنوان کنترل منفی در نظر گرفته شد. پس از به اتمام رسیدن زمان انکوباسیون، محلول رویی سلول‌ها را دور ریخته و به هر چاهک ۱۰۰ میکرولیت MTT ۱۰٪ (۵ میلی‌گرم بر میلی‌لیتر در بافر فسفات) ریخته و به مدت ۴ ساعت در دمای ۳۷ درجه

به سلول‌های CC ایجاد کرد. براساس آنالیز رگرسیون خطی، مقایسه دو به دو فعالیت ضدسرطانی زهر خام بین ردیف‌های سلولی BrC و CC ارتباط معنی‌داری رانشان داد ($R^2=0/944$). این نتیجه یک مکانیسم مرگ و میر مشابه مشخص می‌کند. آنالیز رگرسیون خطی ارتباط معنی‌داری بین فعالیت ضدسرطانی زهر خام روی ردیف سلولی‌های BrC و CC و دوزهای آزمایش شده نشان داد ($R^2_{BrC}=0/754$ ، $R^2_{CC}=0/791$).

شکل ۳: میانگین درصد مرگ سلول‌های U87 میکروگرم، SW948. بر اثر زهر خام *S. haddoni*. IC₅₀ غلظت‌های مختلف زهر خام بر روی ردیف‌های سلولی BrC و CC به ترتیب (۶/۵۸، ۳۱/۵۴ میکروگرم) می‌باشد. آنالیز رگرسیون خطی ارتباط معنی‌داری بین فعالیت ضدسرطانی زهر خام روی ردیف‌های سلولی BrC و CC و دوزهای آزمایش شده نشان داد ($R^2_{CC}=0/791$ ، $R^2_{BrC}=0/754$). سرطان مغز (BrC)، سرطان کولون (CC).

بحث

و همکاران (۲۰۰۷) باندهای پروتئینی به‌دست آمده به‌روش SDS-PAGE از زهر *S. haddoni* در آب‌های ساحلی هند با وزن مولکولی ۱۰۳، ۸۲، ۶۳ کیلودالتون را گزارش کردند. با مقایسه نتایج مطالعه اخیر و مطالعه Veeruraj و همکاران (۲۰۰۷) می‌توان این تفاوت در پروتئین‌ها را به‌خاطر تاثیرات اکولوژی بر پروتئین‌ها بیان کرد. فعالیت ضدسرطانی مشابه زهر خام *S. haddoni*، روی رده‌های سلولی BrC و CC مطابق با آنالیز واریانس ($P < 0/01$)، این شباهت قابل ملاحظه نه تنها ممکن است شانس برای پیدایش یک فراکشن با این ویژگی بدهد بلکه ممکن است یک شانس برای پیدا کردن یک عامل ضدسرطان با دوزهایی کم‌تر ایجاد نماید یا مانع از سمیت بر روی سلول‌های نرمال شود. نتایج مقایسه دو به دو فعالیت ضدسرطانی زهر خام بر روی سلول‌های سرطانی BrC و CC، این دو رده سلولی

امروزه تولیدات طبیعی نقش مثبتی در درمان سرطان بازی می‌کنند. عوامل ضدسرطان استفاده شده در کلینیک به‌صورت طبیعی یا مشتق شده از تولیدات طبیعی از منابع گوناگون مخصوصاً موجودات دریایی وجود دارند. تحقیق برای پیشرفت داروهای جدید شیمی درمانی با اثرات جانبی کم‌تر و با بازده درمانی بالاتر هنوز مهم است. مطالعه روی پتانسیل دارویی زهر شقایق‌های دریایی به‌طور ضعیف انجام شده است. در مطالعات وجود پروتئین‌ها در عصاره متانولی زهر شقایق به روش SDS-PAGE محرز شده است که ساختار شیمیایی این پروتئین‌ها می‌تواند در درمان بیماری‌های مختلف از جمله سرطان مفید باشند (Malve، ۲۰۱۶؛ Cheung R C و همکاران، ۲۰۱۵). در تحقیق حاضر نیز با استفاده از روش SDS-PAGE باندهای پروتئینی واضحی از زهر با وزن مولکولی ۱۱، ۲۵، ۴۸، ۷۵ کیلودالتون مشاهده شد. Veeruraj

که سمیت را بر روی سلول‌های لوکمیای میلویت انسان HL-۶۰ مهار کرد.

Fedorov و همکاران (۲۰۱۰) یک پروتئین ضدسرطانی RTX-A از شقایق دریایی *Heteractis crispa* جدا کرد. RTX-A زنده بودن سلول‌های JB6 P+C141، HeLa، THP-1، MDA-MB-231 و snu-c4 انسان را کاهش داد.

سیتولایزین EqTX-I از شقایق دریایی *Actinia equina* هم‌چنین یک کاهش در زنده بودن سلول‌های V-۷۹-۳۷۹A (دیپلوئید شش فیبروبلاست از هامستر چینی) در یک رفتار وابسته به دوز را القا می‌کند (Batista و همکاران، ۱۹۹۰). نتایج به‌دست آمده در این مطالعات نیز هم‌چنین فعالیت ضدسرطانی زهر خام *S. haddoni* را در برابر رده‌های سلولی سرطان مغز و کولون ثابت کرد. مطابق با نتایج به‌دست آمده، برای پیدا کردن پتانسیل دارویی با ارزش با فعالیت ضدسرطانی از زهر *S. haddoni*، در مدل حیوانی پیشنهاد می‌شود. بنابراین عصاره متانولی زهر شقایق دریایی *S. haddoni* خلیج فارس می‌تواند دارای یک عامل ضدسرطانی قوی با فعالیت قابل قبول در برابر دو نوع رده سلولی سرطانی باشد.

منابع

- Avila, A.D.; Mateo de Acosta, C. and Lage, A., 1988. A new immunotoxin built by linking a hemolytic toxin to a monoclonal antibody specific for immature T lymphocytes. *Int. J. Cancer*. Vol. 42, PP: 568-571.
- Batista, U.; Macek, P. and Sedmak, B., 1990. The cytotoxic and cytolytic activity of Equinatoxin II from the sea anemone *Actinia equina*. *Cell Biol Int Rep*. Vol. 14, No. 11, pp:1013-1024.
- Cheung, R.C.F.; Ng, T.B. and Wong, J.H., 2015. Marine Peptides: Bioactivities and Applications. *Mar. Drugs*. Vol. 13, pp: 4006-4043.
- Cline, E.I.; Wiebe, L.I.; Young, J.D. and Samuel, J., 1995. Toxic effects of the novel protein UpI from the sea anemone *Urticina piscivora*. *Pharmacol. Res*. Vol. 32, No. 5, pp: 309-314.
- Fedorov, S.; Dyshlovoy, S.; Monastyrnaya, M.; Shubina, L.; Leychenko, E.; Kozlovskaya, E.; Jin, J.O.; Kwaj, J.Y.; Bode, A.M.; Dong, Z. and Stonick, V., 2010. The anticancer effects of actinoporin RTX-A from the sea anemone *Heteractis crispa* (*Radianthus macrodactylus*). *Toxicon*. Vol. 55, No. 4, pp: 811-817.
- Jiang, X.; Chen, H.; Yang, W.; Liu, Y.; Liu, W.; Wei, J.; Tu, H.; Xie, X.; Wang, L. and Xu, A., 2003. Functional expression and characterization of an acidic actinoporin from sea anemone *Sagartia rosea*. *Biochem. Biophys. Res. Commun*. Vol. 312, pp: 562-570.
- Laemmler, U.K., 1970. Cleavage of structural proteins during the assembly of the head of bacteriophage T4. *Nature*. Vol. 227, pp: 680-685.
- Malve, H., 2016. Exploring the ocean for new drug developments: Marine pharmacology. *J Pharm Bioallied Sci*. Vol. 8, No. 2, pp: 83-91.

حساسیت متفاوتی در معرض مقدار مساوی از زهر خام از خود نشان دادند. زهر خام مرگ بیش‌تری را روی سلول‌های BrC نسبت به سلول‌های سرطانی CC القا کرد. با مقایسه ارتباط معنی‌داری بین فعالیت ضدسرطانی زهر خام روی رده‌های سلولی BrC و CC مکانیسم مشابهی در ایجاد سمیت را نشان می‌دهند. EqTx-II جدا شده از *Actinia equina* برای فعالیت سیتوتوکسیک در برابر رده‌های سلولی گلیوبلاستوما انسان U87 و A172 مطالعه شد. بعد از ۲۴ ساعت از درمان، ۱۰ میکروگرم/میکرولیتر از EqTx-II نشان داد که به‌طور قابل توجهی سیتوتوکسیک بوده و قابلیت زنده بودن سلول‌های U87 و A172 را به‌ترتیب تا ۶۰٪ و ۴۸٪ کاهش داد اما ۱۰ میکروگرم/میکرولیتر از سلول‌های نرمال قابلیت زنده بودن را تا ۸۰٪ کاهش داد (Soletti و همکاران، ۲۰۰۸). تحقیق حاضر فعالیت ضدسرطانی زهر خام *S. haddoni* در برابر سرطان مغز انسان (U87) را اثبات می‌کند. داده‌های حاصل از این تحقیق با نتایج Soletti و همکاران (۲۰۰۸) هم‌خوانی دارد. Cline و همکاران (۱۹۹۵) نشان دادند زهر خام شقایق دریایی *Urticina piscivora* توانسته است که ۵۰٪ از سلول‌های سرطانی اپیدرموئید دهانی انسان (KB)، سلول‌های لوکمی (L1210)، سلول‌های دیپلوئید جنینی شش انسان (HEL299) را به‌ترتیب در مقدارهای ۶/۵۴، ۱۰/۰۷ و ۲/۳۴ میکروگرم/میکرولیتر مهار کند. زهر خام جدا شده از شقایق‌های دریایی *E. quadricolor* و *H. malu*، *C. adhaesivum* اثر مهارکنندگی قابل توجه‌ای روی سرطان پوست A۴۳۱ داشت. به‌علاوه، *C. adhaesivum* و *H. malu* یک اثر مهارکنندگی قابل توجه‌ای روی رده سلولی T۴۷D، سرطان سینه به‌مقدار ۴۰ میکروگرم/میکرولیتر داشت (Ramezanpour و همکاران، ۲۰۱۲). Cline و همکاران (۱۹۹۵) اثر ضدسرطانی یک پروتئین طراحی شده UpI و جدا شده از شقایق دریایی *Urticina piscivora* را مشخص کرد و نشان داد که رشد ۵۰٪ از سلول‌های سرطان اپیدرموئید انسان (KB)، سلول‌های لوکمیای لنفوشیت موش (L1210)، سلول‌های دیپلوئید شش جنینی انسان (HEL299)، به‌ترتیب در مقدارهای ۴۰/۳۲، ۲۹/۹۹ و ۲۹/۷۴ میکروگرم/میکرولیتر می‌باشد. در مطالعه Jiang و همکاران (۲۰۰۳)، یک پروتئین recombinant شده، Src I از شقایق دریایی *Sagartia rosea* فعالیت سیتوتوکسیک را روی رده‌های سلولی انسانی شامل آستروسیتوما (U251)(۳/۵)، میکروگرم/میکرولیتر، سرطان شش (NSCLC) (۲/۸) میکروگرم/میکرولیتر، سرطان کبد (BEL-۷۴۰۲) (۳/۶) میکروگرم/میکرولیتر، آدنوکارسینوما معده (BGC-۸۲۳) (۷/۴) میکروگرم/میکرولیتر، سلول‌های جنین موشی NIH سوئیس (NIH/۳T۳g) (۳/۴) میکروگرم/میکرولیتر) مهار کرد. Avila و همکاران (۱۹۸۸) یک سم از شقایق دریایی *Stoichactis helianthus* جدا کردند

۹. **Mariottini, G.L. and Pane, L., 2014.** Cytotoxic and Cytolytic Cnidarian Venoms. A Review on Health Implications and Possible Therapeutic Applications. *Toxins*. Vol. 6, pp: 108-151.
۱۰. **Monroy-Estrada, H.; Chirino, Y.; Soria-Mercado, I.E. and Sánchez-Rodríguez, J., 2013.** Toxins from the Caribbean sea anemone *Bunodeopsis globulifera* increase cisplatin-induced cytotoxicity of lung adenocarcinoma cells. *Journal of Venomous Animals and Toxins including Tropical Diseases*. Vol. 19, 12 p.
۱۱. **Morabito, R.; Condello, S.; Currò, M.; Marino, A.; Ientile, R. and La Spada, G., 2012.** Oxidative stress induced by crude venom from the jellyfish *Pelagia noctiluca* in neuronal-like differentiated SH-SY5Y cells. *Toxicol. In Vitro*. Vol. 26, pp: 694-699.
۱۲. **Mosmann, T., 1983.** Rapid colorimetric assay for cellular growth and survival: application to proliferation and cytotoxicity assays. *J Immunol Methods*. Vol. 65, No. 1- 2, pp: 55-63.
۱۳. **Ramezanpour, M.; Burke da Silva, K. and Sanderson, B.J.S., 2012.** Differential susceptibilities of human lung, breast and skin cancer cell lines to killing by five sea anemone venoms. *The Journal of Venomous Animals and Toxins including Tropical Diseases*. Vol. 18, No. 2, pp: 157-163.
۱۴. **Smith, P.K., 1985.** Measurement of protein using bicinchoninic acid. *Anal. Biochem*. Vol. 150, No. 1, pp: 76-85.
۱۵. **Soletti, R.C.; de-Faria, G.P.; Vernal, J.; Terenzi, H.; Anderluh, G.; Borges, H.L.; Moura-Neto, V. and Gabilan, N.H., 2008.** Potentiation of anticancer-drug cytotoxicity by sea anemone pore-forming proteins in human glioblastoma cells. *Anticancer Drugs*. Vol. 19, No. 5, pp :517-525.
۱۶. **Veeruraj, A.; Arumugam, M.; Ajithkumar, T. and Balasubramanian, T., 2007.** Isolation and Biological Properties of Neurotoxin from Sea Anemone (*Stichodactyla mertensii*, *S. haddoni*). *The Internet Journal of Toxicology*. Vol. 5, No. 2, pp: 1-7.

